

Briselē, 2015. gada 25. novembrī
(OR. en)

14414/15

RECH 282
COMPET 531
SOC 684

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I)
Saņēmējs:	Padome
lepr. dok. Nr.:	13902/15 RECH 271 COMPET 503 SOC 650
Temats:	Projekts – Padomes secinājumi par dzimumu līdztiesības veicināšanu Eiropas pētniecības telpā - pieņemšana

1. Prezidentvalsts Luksemburga dzimumu līdztiesību uzskata par vienu no svarīgākajām prioritātēm pētniecības un inovācijas jomā. Šajā sakarā prezidentvalsts ir ierosinājusi projektu Padomes secinājumiem par minēto tematu; Pētniecības jautājumu darba grupa apsprieda projektu 2015. gada 12. un 26. oktobra un 5. novembra sanāksmē.
2. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2015. gada 20. novembra sanāksmē izskatīja šo secinājumu projektu, atrisināja atlikušos jautājumus un vienojās secinājumu projektu nosūtīt Padomei (Konkurētspēja) pieņemšanai 2015. gada 30. novembra un 1. decembra sanāksmē. PL pēc nesenajām valsts vēlēšanām iesniedza vispārēju izpētes atrunu par tekstu.

3. Tādēļ Padome (Konkurētspēja) tiek aicināta 2015. gada 30. novembra un 1. decembra sanāksmē pieņemt secinājumus, kas izklāstīti pielikumā.

* * *

Izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo tekstu (dok. 13902/15) ir norādītas šādi – papildinājumi ir **pasvītroti un izcelti treknrakstā.**

**PROJEKTS – PADOMES SECINĀJUMI PAR DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS ¹
VEICINĀŠANU EIROPAS PĒTNIECĪBAS TELPĀ ²**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- 2005. gada 18. aprīļa secinājumus par cilvēkresursu stiprināšanu zinātnē un tehnoloģijā Eiropas pētniecības telpā (EPT) ³, kuros aicināja dalībvalstis formulēt mērķus sieviešu līdzdalības jomā, jo īpaši ievērojami paaugstināt sieviešu skaitu vadošos amatos, lai sākotnēji sasniegtu mērķi – 25 % no publiskajā sektorā nodarbinātajiem, kā arī veicināt viņu līdzdalību rūpnieciskās izpētes un tehnoloģiju jomā;
- 2008. gada 30. maija secinājumus par ģimenei draudzīgām zinātnieku karjerām – ceļā uz integrētu modeli ⁴, kuros Komisija un dalībvalstis tika aicinātas izstrādāt zinātnisko karjeru integrētu modeli, balstoties uz pareizi izvēlētu politikas aspektu kompleksu, pētniekiem nodrošinot ģimenei draudzīgus apstākļus;
- 2010. gada 26. maija secinājumus par dažādiem jautājumiem attiecībā uz EPT attīstību ⁵, kuros tika atzīts, ka institucionālām pārmaiņām ir vajadzīga ilgtermiņa stratēģija un pietiekams finansējums, un tika uzsvērtā vajadzība pastiprināt dzimumu aspekta iekļaušanu Eiropas pētniecībā;

¹ Šajā dokumentā "dzimumu līdztiesība" ietver dzimumu līdzsvaru pētniecības komandās visos līmeņos, dzimumu līdzsvaru lēmumu pieņemšanā un dzimuma dimensijas integrāciju pētniecības un inovācijas saturā.

² PL: Vispārēja izpētes atruna.

³ Dok. 8194/05.

⁴ Dok. 10212/08.

⁵ Dok. 10246/10.

- 2012. gada 11. decembra secinājumus ⁶, kuros dzimumu līdztiesība un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana pētniecībā ir noteikta par vienu no Eiropas pētniecības telpas galvenajām prioritātēm un kuros tiek pausts uzskats, ka ir jāuzlabo dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušana pētījumu izstrādē, vērtēšanā un īstenošanā, lai efektīvi veicinātu pētniecību un izcilību inovācijā;
- 2014. gada 21. februāra secinājumus par Komisijas sagatavoto Eiropas pētniecības telpas (EPT) 2013. gada progresa ziņojumu ⁷, kuros tiek pausts uzskats, ka EPT ceļveža izstrādē Eiropas līmenī būtu jāņem vērā tas, ka ir jāpastiprina centieni panākt, lai pētniecības un inovācijas politikā un programmās sistemātiski integrētu dzimumu līdztiesības jautājumu un dzimumu aspektu;
- 2014. gada 5. decembra secinājumus par Eiropas pētniecības telpas 2014. gada progresa ziņojumu ⁸, kuros atzīmēts, ka joprojām noturīgi ir ar dzimumu saistītie aizspriedumi attiecībā uz karjerām, dzimumu līdzsvara trūkums lēmumu pieņemšanas jomā un ka lielākajā valstu pētniecības programmu daļā trūkst dzimumu līdztiesības aspekta, un tādēļ dalībvalstis tiek aicinātas atbalstīt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un līdzvērtīgu iespēju nodrošināšanu;
- 2015. gada 29. maija secinājumus par Eiropas pētniecības telpas ceļvedi 2015.–2020. gadam, kuros tā apstiprināja, ka valstu tiesību aktu līdztiesības jomā pārvēršana reālā rīcībā, lai risinātu dzimumu līdzsvara trūkumu pētniecības iestādēs un lēmumu pieņemšanas struktūrās, un dzimumu līdztiesības aspektu labāka iestrādāšana pētniecības un attīstības politikā, programmās un projektos ir viena no EPT ceļveža galvenajām rīcības prioritātēm, un aicināja dalībvalstis un Komisiju sākt tās īstenot, līdz 2016. gada vidum paredzot pienācīgas darbības to rīcību plānos vai stratēģijās;
- Eiropas Parlamenta 2015. gada 9. septembra rezolūciju par sieviešu karjeru zinātnē un universitātēs un tā dēvētajiem stikla griestiem, ar kuriem viņas saskaras ⁹;

⁶ Dok. 17649/12.

⁷ Dok. 6945/14.

⁸ Dok. 16599/14.

⁹ Dok. 2014/2251(INI).

- Komisijas 2010. gada 21. septembra paziņojumu "Sieviešu un vīriešu līdztiesības stratēģija 2010.–2015." ¹⁰;
 - 2015. gada 26. oktobra secinājumus par Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam ¹¹;
1. UZSVER, ka dzimumu nelīdztiesība ir pastāvējusi pārāk ilgi un ka Eiropas labklājība ir atkarīga no zinātnes un tehnoloģiju inovācijas. Nodrošinot daudzveidīgāku darba spēku un vienlīdzīgāku situāciju sievietēm un vīriešiem pētniecībā un inovācijā, Eiropa varēs pilnībā izmantot savu darbaspēka un talantu kopumu;
 2. ATZĪST, ka dzimumu līdztiesība zinātnē sniegs ieguldījumu daudzveidībā, izcilībā un rezultātu kvalitātē un padarīs pētniecību jutīgāku pret sociālajām un sabiedrības problēmām, par kurām sievietes un vīrieši ir atbildīgi kopā. Visu talantu izmantošana un līdzvērtīgu iespēju radīšana vīriešiem un sievietēm ir ne tikai jautājums par godīgumu, bet arī jautājums saistībā ar ekonomikas efektivitāti. Dzimumu līdztiesības atbalstīšana sniegs ieguldījumu ES konkurētspējā un izaugsmē un darbvietu radīšanā;

ĪSTENOJOT EPT CEĻVEDI,

3. ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos uzlabot dzimumu līdztiesību Eiropas pētniecības telpā. ATZĪST, ka EPT ceļveža īstenošana un dzimumu līdztiesības padarīšana par prioritāti sniedz lielisku iespēju valstu tiesību aktus līdztiesības jomā pārvērst reālā rīcībā, lai risinātu dzimumu līdzsvara trūkumu pētniecības iestādēs un lēmumu pieņemšanas struktūrās, un labāk iestrādāt dzimumu līdztiesības aspektu pētniecības un inovācijas politikā, programmās un projektos. MUDINA dalībvalstis un Komisiju noteikt vērienīgus mērķus dzimumu līdztiesības jomā un veikt piemērotus un konkrētus pasākumus savos rīcības plānos vai stratēģijās, lai līdz 2016. gada vidum īstenotu EPT ceļvedi;

¹⁰ Dok. COM(2010)0491.

¹¹ Dok. 13201/15.

ILGTSPĒJĪGAS KULTŪRAS UN INSTITUCIONĀLAS PĀRMAIŅAS

4. ATZĪST vajadzību veicināt ilgtspējīgas kultūras un institucionālas pārmaiņas EPT valsts rīcības plānos vai stratēģijās EPT ceļveža īstenošanai, lai panāktu dzimumu līdztiesību un iekļautu dzimumu aspektu pētniecības un inovācijas saturā un programmās; un MUDINA dalībvalstis padarīt institucionālas pārmaiņas par vienu no svarīgākajiem elementiem valsts politikajā satvarā, kas attiecas uz dzimumu līdztiesību pētniecībā un inovācijā; IZCEĻ to, cik nozīmīga iestāžu līmenī var būt izpratnes veicināšana, izglītība, apmācība un paraugprakses apmaiņa saistībā ar dzimumu līdztiesības veicināšanu pētniecībā un inovācijā;
5. AICINA dalībvalstis un pētniecības finansēšanas organizācijas sniegt stimulus, ar ko mudina pētniecības veikšanas organizācijas, tostarp universitātes, pārskatīt vai izstrādāt dzimumu līdztiesības aspekta iekļaušanas stratēģijas un dzimumu līdztiesības plānus, iekļaujot dzimumu aspektu pētniecības un inovācijas saturā un programmās, un mobilizēt pietiekamus resursus to īstenošanai;
6. NORĀDA, ka tikai aptuveni 20 % profesoru Eiropā ir sievietes un ka virzība uz vienlīdzīgāku sadalījumu ir ļoti lēna ¹², un tādēļ AICINA dalībvalstis un iestādes censties sasniegt orientējošus mērķus, lai attiecībā uz profesoriem panāktu lielāku dzimumu līdzsvaru;
7. UZSKATA, ka pārredzamība ir jāpiemēro darbā pieņemšanai un karjeras virzībai visos līmeņos, kā arī zinātnieku stipendiju un stipendiju piešķiršanas procedūrām pētniecības un inovācijas jomā; AICINA dalībvalstis un pētniecības finansēšanas organizācijas virzīt pasākumus, ar ko nodrošina to, ka pētniecības finansējuma piešķiršanu neietekmē ar dzimumu saistīti aizspriedumi;
8. AICINA pētniecības organizācijas, tostarp universitātes, atbalstīt elastīgus un ģimenei draudzīgus darba apstākļus un nosacījumus gan sievietēm, gan vīriešiem pētniecības un inovācijas jomā, tostarp atbalstīt līdztiesību aprūpes pienākumu sadalē un pārskatīt pētnieku veikuma novērtēšanu, lai novērstu ar dzimumu saistītus aizspriedumus;

¹² *She Figures 2012. Gender in Research and Innovation* (Dati par sievietēm 2012. gadā – dzimumu pārstāvība pētniecībā un inovācijā).

9. MUDINA dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju izvērst atbilstīgus ar dzimumu līdztiesību saistītus izpratnes veicināšanas un spēju veidošanas rīkus, lai panāktu institucionālas pārmaiņas, ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta darbu;
10. AICINA Komisiju turpināt stiprināt to, kā tiek īstenoti, pārraudzīti un novērtēti visi dzimumu līdztiesības mērķi pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" saistībā ar dzimumu pārstāvību pētniecības komandās, lēmumu pieņemšanā, kā arī dzimumu aspektu pētniecības saturā, visos iespējamajos pētniecības cikla posmos; AICINA Komisiju izskatīt iespēju sniegt aptverošākus, pārredzamus un pa dzimumiem sadalītus datus un dzimumu rādītājus par novērtētāju un pētnieku dalību, kā arī par dzimumu aspekta kā pētniecības priekšmeta integrēšanu projektos un programmās, kuras finansē "Apvārsnis 2020";
11. AICINA Komisiju un dalībvalstis apsvērt iespēju iekļaut dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu kā regulāru valsts kontaktpunktu apmācību un pasākumu daļu, kā arī ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" saistītajā saziņā un materiālu izplatīšanā;
12. AICINA Komisiju un dalībvalstis apsvērt dzimumu perspektīvas iekļaušanu cita starpā dialogos ar trešām valstīm zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas jomā. AICINA SFIC un Helsinku grupu apsvērt iespēju izstrādāt kopīgas pamatnostādnes par dzimumu perspektīvu starptautiskajā sadarbībā zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas jomā;

DZIMUMU LĪDZSVARS AMATOS, KAS SAISTĪTI AR LĒMUMU PIEŅEMŠANU

13. NORĀDA, ka sievietes joprojām nav pietiekami pārstāvētas akadēmisko aprindu augstākajos amatos, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu, nedz kā locekles zinātniskās, nedz administratīvās padomēs, nedz arī kā augstākās izglītības iestāžu vadītājas ¹³;

¹³ Provizoriski dati no gaidāmās *She Figures 2015* publikācijas.

14. UZSVĒR vajadzību ar piemērotiem pasākumiem tiekties panākt dzimumu līdzsvaru vadošos amatos un amatos, kas saistīti ar lēmumu pieņemšanu. AICINA attiecīgās iestādes nospraust orientējošus mērķus, **piemēram, kvantitatīvus mērķus**, labākam dzimumu līdzsvaram lēmumu pieņemšanas struktūrās, tostarp vadošajās zinātniskajās un administratīvajās padomēs, darbā pieņemšanas un amatā paaugstināšanas komitejās, kā arī novērtēšanas komisijās, un MUDINA pētniecības finansēšanas un veikšanas organizācijas sasniegt šos mērķus līdz 2020. gadam;
15. AICINA Komisiju ciešā sadarbībā ar Helsinku grupu sniegt atbalstu dalībvalstīm, risinot politikas problēmas, kas saistītas ar dzimumu līdzsvaru, tostarp izstrādājot norādījumus, lai veicinātu orientējošo mērķu sasniegšanu;

ZINĀŠANAS PAR DZIMUMU LĪDZTIESĪBU UN TĀS PĀRRAUDZĪBA

16. AICINA dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju pilnībā izmantot savstarpēju mācīšanos, tostarp Eiropas Pētniecības telpas un inovācijas jautājumu komitejas ietvaros, paraugprakses apmaiņu dzimumu līdztiesības jautājumos pētniecībā un inovācijā; ņemot vērā Helsinku grupas ieteikumus un rezultātus no projektiem, kas saistīti ar šo tematu un ko finansē no ES pamatprogrammām, piemēram, *GENDER-NET ERA-Net*;
17. AICINA dalībvalstis nodrošināt to, ka tiek regulāri ievākti pa dzimumiem sadalīti dati "*She Figures*" publikācijām un, ja tas iespējams, sagatavot dzimumu rādītājus pētniecības un inovācijas jomā, un nodrošināt izplatīšanu sabiedrībā;
18. AICINA dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju ar attiecīgu rādītāju palīdzību pārraudzīt ar dzimumu saistīto politikas virzienu, uzdevumu, orientējošo mērķu un darbību īstenošanu iestāžu, valsts un ES līmenī un ATZĪST, ka īstenoto pasākumu rezultātu un ietekmes novērtēšana ir izšķiroša, lai panāktu uzlabojumu.